

Oliën van plankenvloeren en andere houten oppervlakken met natuurlijke olie

Algemeen:

Een houten oppervlak afgewerkt met natuurlijke olie behoudt zijn natuurlijke uitstraling. Waar vernis eerder een film legt op het hout dringt olie diep het hout binnen en zorgt voor een effectieve bescherming van het hout. Op termijn zal er veel minder slijtage optreden dan bij verniste vloeren het geval is. Het oppervlak zal wel vervuilen, doch een renovatie is dan veel minder ingrijpend dan bij verniste vloeren.

Werkwijze:

Hier volgt een algemene werkwijze voor het behandelen van houten vloeren met olie, bij uitbreiding is deze ook te gebruiken voor andere houten oppervlakken. Dit is een algemene beschrijving, consulteer in elk geval de technische fiche van het gebruikte product. De werkwijze kan van merk tot merk nog verschillen. Deze beschrijving is gebaseerd op praktijkervaring die binnen Tintelij opgedaan werd gedurende jaren. De beschrijving is dusdanig opgesteld dat ze een nuttige leidraad biedt voor 'doe-het-zelvers'. Tintelij kan echter niet verantwoordelijk gesteld worden indien er iets misloopt tijdens de werken of indien het resultaat niet beantwoordt aan de verwachtingen. Er wordt steeds aangeraden om eerst een test te doen.

De onderstaande beschrijving lijkt misschien wat complex. Eens aan de slag valt het echter reuze mee. Een groot voordeel van oliën tegenover vernissen is dat men absoluut geen last heeft van stof in het eindresultaat. Aangezien de vloer drooggewreven wordt met vodden, wordt alle aanwezige stof weggenomen. Bij het drogen van verniste vloeren kan veel stof in het oppervlak komen indien de ruimte niet compleet stofvrij is.

1. Opschuren oude plankenvloeren

Indien er oude verflagen op de plankenvloer aanwezig zijn, probeer deze eerst zoveel mogelijk te verwijderen (krabben of afbranden). Daarna wordt de plankenvloer opgeschuurd met een parketschuurmachine. Afhankelijk van de toestand van de vloer wordt de korrel bepaald. Indien er veel beschadigingen zijn of indien de vloer sterk geschoteld is wordt best gestart met een grove korrel (24 à 36), indien de vloer niet geschoteld is kan men vaak beginnen met een korrel 50 of 60. Indien de vloer sterk geschoteld is start men best diagonaal met schuren in de twee diagonale richtingen (dus in een hoek van 45° t.o.v. de lengterichting van de planken). Dit tot de vloer vlak is (geen vuile zones meer zichtbaar).

Daarna doet men verder met de grove korrel in de richting van de planken tot er geen diagonale strepen meer zichtbaar zijn.

Hierna bouwt men langzaam de korrel van het schuurpapier op (vb 24, 40, 60, 80, 100). Hierbij moet men zich er steeds van vergewissen dat de schuurstrepen van de vorige korrel uitgeschuurd zijn vooraleer over te schakelen op een hogere korrel. Na het oliën zullen schuurstrepen sterker zichtbaar zijn dan voor het oliën.

De kanten van de plankenvloer kunnen worden aangepakt met een kantenschuurder (side-boy).

Na deze 2 bewerkingen wordt de vloer best nageschuurd met een grote ronde schuurmachine type 'wood-boy'. Deze machine zorgt er voor dat de aanzetten van de parketschuurmachine en de kantenschuurder weggeschuurd worden.

Eindig met een schuurkorrel 120 indien het oppervlak wordt afgewerkt met olie. Fijner schuren is uit den boze omdat anders de olie niet diep genoeg kan indringen.

2. Voorbereiden nieuwe plankenvloeren

Afhankelijk van het type plankenvloer hanteert men dezelfde werkwijze als hierboven beschreven of dient men in het beste geval helemaal niet meer te schuren.

Plankenvloeren die zonder V-groef tegen elkaar geplaatst worden zullen in de regel moeten opgeschuurd worden na plaatsing.

Plankenvloeren met V-groef kunnen eventueel voor plaatsing geschuurd worden of hoeven in het beste geval niet meer worden geschuurd. Door de V-groef zijn kleine verschillen in de dikte van de planken niet zichtbaar.

Belangrijk is echter gelijkmatigheid in het schuurpatroon. Een verschil in schuurpatroon of schuurkorrel geeft een ander eindaspect aan het geöliede oppervlak. (zeker bij gepigmenteerde olie). Schuur nooit te fijn indien het oppervlak met olie wordt afgewerkt: niet hoger dan korrel 120.

3. Behandelen met olie

Ideaal is om voor grote oppervlakken gebruik te maken van een machine (type wood-boy) voor het inmasseren van de olie. Indien manueel wordt gewerkt kan men best geen te grote oppervlaktes tegelijk aanpakken.

Strijk het oppervlak vrij royaal in met olie. Gebruik hiervoor een rol of een borstel.

Manuele werkwijze:

Laat de olie gedurende een tijdje intrekken, afhankelijk van de houtsoort en de omgevingsvoorwaarden ca 10 à 20 min. Verdeel desgewenst nogmaals de nog opstaande olie over het volledige oppervlak.

Laat de olie terug een tijdje intrekken. Voor de olie begint te drogen (wordt kleverig): alle nog resterende olie afnemen met vodden. Dit is heel belangrijk. Indien dit niet of onvoldoende gebeurt zal de nog resterende olie een blijvende film vormen (plaatselijk) die niet volledig uitdroogt en waar vuil blijft inkleven. In het beste geval zorgt dit enkel voor blinkende vlekken.

Controleer nu op geregelde tijdstippen of er uit de naden of de knopen van het hout geen olie komt. Afhankelijk van de houtsoort en het merk olie kan dit in meer of mindere mate optreden. Indien nodig wrijf de vloer nogmaals droog met propere vodden.

Machinale werkwijze:

Laat de olie gedurende een tijdje intrekken (ca 5 à 10 min). Bewerk het oppervlak met de 'wood-boy' met een witte pad. De pad zal de olie beter verdelen en door de wrijving wat opwarmen waardoor ze dunner vloeibaar wordt en beter indringt in het hout.

Laat de olie terug een tijdje intrekken. Voor de olie begint te drogen (wordt kleverig): alle nog resterende olie afnemen met vodden. Dit is heel belangrijk. Indien dit niet of onvoldoende gebeurt zal de nog resterende olie een blijvende film vormen (plaatselijk) die niet volledig uitdroogt en waar vuil blijft inkleven. In het beste geval zorgt dit voor blinkende vlekken.

Controleer nu op geregelde tijdstippen of er uit de naden of de knopen van het hout geen olie komt. Afhankelijk van de houtsoort en het merk olie kan dit in meer of mindere mate optreden. Indien nodig wrijf de vloer nogmaals droog met propere vodden.

4. Na het oliën

Laat de olie gedurende voldoende lange tijd uitdrogen (volg de aanwijzingen van de fabrikant). Let in elk geval op met water. Dit zorgt bij onvoldoende uitgedroogde olie voor vlekken die zeer moeilijk te verwijderen zijn.

VEILIGHEIDSVOORSCHRIFTEN

Draag bij het schuren van hout een stofmasker.

Zorg tijdens het werken met olie voor voldoende verluchting, zeker indien een olie met oplosmiddelen wordt gebruikt.

Vermijdt contact van huid en ogen met oplosmiddel.

Laat de vodden die gebruikt worden om de olie op te nemen en droog te wrijven apart en open drogen. Deze kunnen spontaan ontbranden indien ze op een hoop worden gelegd.

Belangrijke aandachtspunten nog op een rijtje:

- Hout niet te fijn schuren
- Zorg voor gelijkmatig schuurpatroon
- Niet oliën als de temperatuur te laag is
- Alle olie laten indringen, opstaande olie wegnemen met vodden
- Controle na het oliën op nog 'opkomende' olie, nawrijven met vodden
- LAAT DE VODDEN APART DROGEN
- Let op met water gedurende de eerste periode na het oliën